

Skrivelse til samtlige private sygehuse,
privat praktiserende læger og tandlæger

Dato 27. september 2004

**ORIENTERING OM BØRN FRA PRIVATE SYGEHUSE, PRIVAT PRAKTISERENDE
LÆGER OG TANDLÆGER TIL FORÆLDRE, DER IKKE HAR DEL I
FORÆLDREMYNDIGHEDEN OVER BARNET
(§ 19 i lov om forældremyndighed og samvær)**

1. Indledning

§ 19 i lov om forældremyndighed og samvær giver den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden over et barn, ret til at få orientering om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner samt social- og sundhedsvæsenet.

Fra den 1. oktober 2004 udvides denne adgang til orientering til også at omfatte private sygehuse, privat praktiserende læger, speciallæger og tandlæger.

Derimod er privat praktiserende psykologer fortsat ikke omfattet af bestemmelsen.

Der henvises til § 3, nr. 4-5, i lov nr. 446 af 9. juni 2004 om ændring af lov om ægteskabsindgåelse og opløsning og forskellige andre love (Regelforenkling på det familieretlige område m.v.).

Efter lovændringen har § 19 i lov om forældremyndighed og samvær følgende ordlyd:

”§ 19. Den af forældrene, som ikke har forældremyndigheden, har ret til efter anmodning at få orientering om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner, social- og sundhedsvæsenet samt private sygehuse, privat praktiserende læger og tandlæger. Myndigheden, institutionen, lægen eller tandlægen kan nægte at give oplysninger, hvis det er til skade for barnet. Der må ikke gives fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaverens forhold.

Stk. 2. Statsamtet kan i særlige tilfælde efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden eller en af de i stk. 1 nævnte institutioner m.v. fratage den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, adgangen til at få orientering ef-

ter stk. 1. En afgørelse efter 1. pkt. har virkning fra det tidspunkt, hvor institutionen modtager meddelelse om afgørelsen.”

2. Formålet med adgangen til orientering

Med udvidelsen af § 19 til også at omfatte privat praktiserende sundhedspersoner forbedres muligheden for den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, for at følge barnets opvækst og fremskridt og holde sig orienteret, hvis barnet har problemer e.lign. Det er naturligt for forældre at være bekendt med oplysninger om besøg og behandling hos læge eller tandlæge for dermed at kunne følge med i barnets trivsel og behov.

3. Hvad omfatter orienteringsretten, og hvem har adgang til at få orientering?

§ 19 pålægger de sundhedspersoner, der er omfattet af bestemmelsen, en pligt til at give orientering om barnet, typisk i form af mundtlige oplysninger. Orienteringen kan dog gives skriftligt, f.eks. ved uddrag af journal, hvis dette vurderes at være mere hensigtsmæssigt.

De oplysninger, som private sundhedspersoner m.v. skal videregive, vedrører f.eks. barnets helbredstilstand, trivsel, udvikling samt hvad der måtte være årsagen til eller baggrunden for en behandling eller indlæggelse.

Uanset om orienteringen gives mundtligt eller skriftligt indeholder bestemmelsen visse begrænsninger i, hvilke oplysninger der må videregives, eksempelvis:

- a) Der må ikke videregives fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaveren, f.eks. oplysninger om dennes fysiske eller psykiske tilstand. Dette gælder også selvom det umiddelbart måtte forekomme naturligt at afgive sådanne oplysninger. (Se § 19, stk. 1, 3. pkt.).
- b) Har forældremyndighedsindehaveren – og dermed også barnet – beskyttet adresse, må denne ikke udleveres til den anden forælder.
- c) Hvis videregivelse af oplysninger vil være til skade for barnet, kan man efter § 19, stk. 1, 2. pkt., nægte at afgive de pågældende oplysninger. Der vil dog fortsat være pligt til at videregive oplysninger, der ikke er til skade for barnet.
- d) Er forældremyndighedsindehaveren som følge af reglerne om tavshedspligt afskåret fra at få de pågældende oplysninger om barnet, vil den anden forælder normalt heller ikke kunne få oplysningerne.
- e) Bestemmelsen regulerer ikke aktindsigt, og den indeholder derfor ikke en ret til at få udleveret sagsakter som f.eks. lægejournaler vedrørende barnet. (Dette betyder ikke, at man ikke må opfylde orienteringspligten ved at udlevere kopi af f.eks. en journal, men at man ikke har krav på aktindsigt. Dokumenter, der udleveres, må ikke indeholde oplysninger, som den pågældende forælder ikke har ret til.)
- f) Bestemmelsen giver heller ikke forældre ret til en mere aktiv kontakt med de sundhedspersoner, der behandler barnet. Den pågældende forælder har således ikke ret til at deltage i konsultationer eller undersøgelser af barnet, ligesom den pågældende ikke har adgang til at anmode om, at der foretages en lægelig behandling af barnet.
- g) Bestemmelsen giver heller ikke den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, ret til at besøge barnet under f.eks. hospitalsindlæggelse. Dette reguleres fortsat af forældrenes aftale eller statsamtets afgørelse om samvær.

- h) Endelig giver bestemmelsen heller ikke den anden forælder ret til at træffe bestemmelse om barnets forhold – dette tilkommer forældremyndighedsindehaveren.

Adgangen til at få orientering tilkommer den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden. Det er uden betydning, om den pågældende forælder har ret til samvær med barnet. Hvis der er tvivl om slægtskabet, påhviler det den pågældende forælder at fremlægge dokumentation herfor, f.eks. i form af fødselsattest eller udskrift fra CPR.

Orienteringsretten omfatter ikke barnets bedsteforældre eller andre nære familiemedlemmer.

Der er kun pligt til at give orientering om barnet, hvis der foreligger en konkret anmodning om oplysninger. Der er således ikke pligt til at meddele løbende orientering.

Den, der har forældremyndigheden over barnet, kan ikke protestere mod videregivelsen af oplysninger, der er omfattet af § 19, men kan søge statsamtet om fratagelse af orienteringsretten, jf. pkt. 4.

Den, der videregiver oplysninger efter § 19, krænker ikke sin tavshedspligt.

4. Fratagelse af orienteringsretten

Der kan forekomme tilfælde, hvor en forælder benytter adgangen til at få orientering i et sådan omfang, at det medfører en urimelig belastning af den pågældende institution m.v. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis en forælder gentagne gange – måske næsten dagligt – kontakter institutionen m.v. I sådanne tilfælde er det muligt efter § 19, stk. 2, at søge statsamtet om at fratage denne forælder retten til orientering om barnet. Anmodning om fratagelse af orienteringsretten kan fremsættes af både institutionen m.v. og af forældremyndighedsindehaveren.

Der kan ved afgørelsen om at fratage retten til orientering bl.a. tages hensyn til, om der er tale om en lille institution med begrænsede ressourcer til at imødekomme gentagne anmodninger om orientering om barnet.

5. Udgifter

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst, at privat praktiserende lægers og tandlægers meddelelse af orientering ikke er sygesikringsydelse, som kan leveres af lægen eller tandlægen til udgift for den offentlige sygesikring. Eventuel betaling for orientering om et barn skal derfor afholdes af den forælder, der anmoder om orientering.

Der er ikke fastsat takster for størrelsen af denne betaling.

6. Klageadgang

Beslutningen om at videregive eller nægte at videregive oplysninger efter § 19 kan påklages efter de almindelige regler om klageadgang, der gælder for vedkommende institution, myndighed m.v.

Familiestyrelsen er således ikke klageinstans for beslutninger efter § 19, bortset fra statsamternes afgørelser om fratagelse af orienteringsretten (se pkt. 4.)

Styrelsen har fået oplyst, at der for den private sundhedssektor gælder følgende muligheder for at påklage beslutninger efter § 19:

- Læger samt tandlæger der ikke har overenskomst med sygesikringen: Sundhedsvæsenets Patientklagenævn har oplyst, at nævnet er klageinstans i forhold til læger m.v.
- Privatpraktiserende tandlæger der har overenskomst med sygesikringen: Klageinstans i forhold til privat praktiserende tandlæger er det stedlige amtstandlægenævn, jf. bekendtgørelse nr. 223 af 16. april 1999.

Dette gælder både, når læger og andre sundhedspersoner nægter at give orientering eller kun giver orientering i begrænset omfang, og når forældremyndighedsindehaveren mener, at der er videregivet oplysninger i for vidt omfang.

Med venlig hilsen
Familiestyrelsen

Lars Thøgersen